

Forfatter: Peter Erasmus Kristian Kålund, 1844-1919

Titel: Udrag fra Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Citation: Peter Erasmus Kristian Kålund, 1844-1919: "Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)", i *Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)*, Nordisk Forlag, s. VII. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991698-000-shoot-idm140619212408128.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TORMOD TORVASON (Þormóður Torfason) eller TORFÆUS, under hvilken latinisering af fadernavnet han optræder som forfatter, ogs. viisom han anvender i latinske skrivelser, fødtes 1636 i det sydlige Island som søn af en driftig ejendomsbesidder, senere sysselmand Torfi Erlendsson, der ved sin død 1665 efterlod sig en betydelig formue, men var lidet afholdt og havde ord for hovmod og egennytte. T. tog efter 2 års ophold ved Københavns universitet teologisk eksamen 1657. Efter en vinters ophold på Island agtede han sig Påny til Danmark, som han dog først efter adskillige besværligheder nåede i forsomren 1659. I juli måned ankom T. fra Jylland til København, og trods krigen med Sverrig og Københavns belejring lykkedes det mærkelig nok T., som havde gode talsmænd, i foråret 1660 at opnå en forholdsvis vellønnet stilling med bolig på slottet som oversætter af norske kongesagaer og anden islandsk oldlitteratur fra det kgL. biblioteks håndskrifter, for hvis gengivelse i et mere almen-forståeligt sprog Frederik III. interesserede sig. T. — som oversatte på dansk — fortæller til opmuntring for A. M. (s. 945), at den bekendte professor V. Lange rådede ham til at begære 300 rdl. salarium, hvad han straks fik, da han bad om det. T. kom herved i umiddelbar berøring med kongen, som viste ham yndest og på hans forbøn skred ind til fordel for hans fader og broder, som på forskellig måde var komne i konflikt med loven. Dog synes T. på andre steder at have vakt anstød, og det har næppe været med hans gode vilje, at han 1664 befordredes til kammererer i Stavanger stift, en stilling han indehavde til 1667 under bestandig strid med dem han stod i embedsforhold til ¹ Her giftede han sig med en velstående, to gange tidligere gift enke, Anne Hansdatter, med hvem han fik gården Stangeland på Karmøen, hvor han derefter havde bolig; 1667 opnåede han afsked fra sit embede og udnævnelse til antikvar, således at han kunde genoptage sin oversætter-virksomhed og påbegynde oldskrifternes bearbejdelse, men da kongen døde 1670, blev hans bestalling ikke fornyet, og T.s forhold i de nærmest følgendees. ixår umuliggjorde forsøg på ny ansættelse. På tilbagerejsen fra et besøg på Island 1671 i arve-anliggender, hvor han efter et skibbrud i Jylland måtte anløbe Samsø, begik han nemlig i overilelse eller nødværge et manddrab under natlige optøjer af berusede rejsefæller, for hvilket han ved underretten dømtes fra livet, men som han dog nåede at sone med en bøde og offentligt skriftemål, hvorefter han 1673 vendte hjem til Stangeland, hvor han levede som privatmand til 1682, væsenlig beskæftiget med gårdens drift og sine midlers forvaltning ¹